

SZÁZADOK STATISZTIKÁJA

(Statisztikai érdekességek a magyar történelemből)



SZÁZADOK STATISZTIKÁJA

(Statisztikai érdekességek a magyar történelemből)

Központi Statisztikai Hivatal, 2001

**©Készült a Központi Statisztikai Hivatal
Tájékoztatási főosztályán, 2002**

ISBN 963 215 478 9

Főosztályvezető: Szabó István

Felelős szerkesztők: Deményné Lehel Zsuzsa
Holka Gyula

Munkatársak: Friss Péter
Pintér Mária
Szabó Zsuzsanna
Balogh András
Németh Eszter
Simon Lászlóné

Az egyes megyékről szóló fejezeteket a KSH területi igazgatóságai állították össze.

Tördelőszerkesztők: Andraskó Péterné
Hauksz Jánosné
Rákosy Zoltán
Trybek Krisztina

Művészeti vezető: Rába Judit

AJÁNLÁS

Az ezredforduló alkalmat kínált a statisztikai szolgálatnak is, hogy áttekintse az évtizedek, sőt ma már évszázadok statisztikai vagy statisztikai jellegű tevékenységét, illetve annak eredményeit. Az adatokat és a tényeket megfigyelték, idővel fel is jegyezték a hivatalos statisztika kialakulása előtt is. Ezeket a különböző tudományágak, elsősorban a történelemtudományok kutatói feltárták, segítségükkel további tényeket állapítottak meg, vagy valószínűsítettek. Kézenfekvőnek tűnt, hogy az évszázadok áttekintéséhez a statisztika mellett a többi tudomány eredményeiből is merítsünk.

Ilyen hosszú időszak társadalmi, gazdasági, tudományos és szellemi életéről teljes körű áttekintés nem adható, még a jelenlegit meghaladó terjedelem esetén sem. Kiadványunkban igyekeztünk a legáltalánosabbnak, a legfontosabbnak és a legjellemzőbbnek tűnő adatokat feltüntetni, számolva azzal, hogy olvasóink közül sokan mást vagy mást is megemlítenének tartanak.

Az összeállításban legbősegebben természetesen statisztikai adatok szerepelnek. Egy részüket korabeli kiadványokból, más részüket későbbi – mindig az adott időszak igényei szerinti – átdolgozás alapján közöljük. A különböző korokban gyűjtött és feldolgozott adatok csak fenntartásokkal, feltételesen hasonlíthatók össze, de a fő vonulatok jelzésére alkalmasak.

A szerkesztők

Tartalom

AZ ÉVEZRED MADÁRTÁVLATBÓL	7
----------------------------------	----------

Századról századra	7
IX–X. század	7
XI–XII. század	8
XIII. század	9
XIV. század	11
XV. század	12
XVI. század	13
XVII. század	14
XVIII. század	15
XIX. század	16
XX. század első fele	19
XX. század második fele	22
Földrajzi helyzet, környezet	23

A TÁRSADALOM A XIX–XX. SZÁZADBAN	25
---	-----------

Államformák, választások	25
A két világháború	27
A népesség	29
Férfiak, nők, fiatalok, öregek	30
Etnikai sokszínűség	31
Vallási hovatartozás	34
Együttélési formák	35
Népesedési folyamatok	37
Születés – halálozás	37
Családnagyság – termékenység	39
Határokon belüli népességmozgás	41
Lakóhely – munkahely	43
Vándorlás határokon át	44
Eltartók és eltartottak	46
Jövedelem – fogyasztás – lakás	50
Kereset	51
Nyugdíj	53
Jövedelemarányok	54

A háztartások gazdálkodása	57
Élelmiszer-fogyasztás	58
Iparcikkek, szolgáltatások	60
Lakás	62
Szellemi élet	65
Oktatás	65
Tudomány	69
Könyvkiadás – Közgűjtemények	71
Nyomtatott sajtó	74
Rádió	75
Televízió	76
Színház – zene	77
Mozi	79
Egészségügy	81
Járványok – egészségügyi helyzet	81
Életesélyek	85
Életmód	88
Társadalmi szerkezet – mobilitás	88
A nap 24 órája	92
Sport, játékok	94
Magyarok az olimpián	94
Magyarország olimpiai bajnokai, 1896–2000	95
Néhány sportág	100
Vívás	100
Labdarúgás	101
Öttusa	103
Vizilabda	104
Játék – szerencsejáték	105

A GAZDASÁG A XIX–XX. SZÁZADBAN 109

Nemzeti termelés	109
Mezőgazdaság	115
Ipar, építőipar	126
Közlekedés	136
Hírközlés	146
Külkereskedelem	151
Idegenforgalom	162
Adó, infláció, egyéb pénzügyek	169
Adók	169

Nagy inflációk Magyarországon	172
Népszövetségi kölcsön	173
A vágató infláció utolsó szakasza	175
Az infláció lezárulása	176
Adósságállomány	177
Jóvátétel	179
Tőzsde	180
Magyarország a világban	183

RÉGIÓK, MEGYÉK, VÁROSOK, KÖZSÉGEK

Közigazgatás, megyék, régiók	185
Magyarország fővárosa és megyéi	190
Budapest	190
Baranya	192
Bács-Kiskun	194
Békés	196
Borsod-Abaúj-Zemplén	198
Csongrád	201
Fejér	204
Győr-Moson-Sopron	208
Hajdú-Bihar	210
Heves	213
Jász-Nagykun-Szolnok	217
Komárom-Esztergom	220
Nógrád	223
Pest	226
Somogy	228
Szabolcs-Szatmár-Bereg	231
Tolna	233
Vas	237
Veszprém	239
Zala	243

Források

Jelmagyarázat:

- = A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
- .. = Az adat nem ismeretes.